

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Příspěvková organizace
Režijní příspěvek 2020

ČESKÁ SCÉNA

Ivan Stodola

ČAJ U PANA SENÁTORA

ivan stodola

čaj u pana senátora

těšínské divadlo český těšín, příspěvková organizace

ředitel **karol suszka**

šéf české scény **miloslav čížek** • dramaturg české scény **ivan misař**

překlad **ladislav kulhánek**

scéna **milan david** j. h.

kostýmy **marta roszkopfová** j. h.

hudba **ondřej švandrlík**

dramaturgická spolupráce **tomáš vůjtek** j. h.

dramaturgie **ivan misař**

režie **ivan krejčí**

premiéra 4. března 2017 u 17. 30 hod. u těšínském divadle

sezóna 2016/2017

inscenace vznikla za finanční podpory ministerstva kultury české republiky
a města český těšín

osoby a obsazení:

baltazar sliuka, majitel pohřebního ústavu **miloslav čížek**

sliuková, jeho manželka **lenka waclawiecová**

elena, jejich dcera **markéta glosouá stowikouá**

sergej ivanovič lopuškin, bývalý gardový poručík z peterburgu **vítežslav kryške**

dr. hronec, profesor a vůdce strany praua **petr pěnkaua**

sekera, řezník a bývalý poslanec **zdeněk hrabal**

paní ministrouá **šárka hrabalouá / jolana ferencouá**

pyskuliak, redaktor místního časopisu **miroslav liška**

fialka, poslanec **ondřej frydrych**

fialkouá, jeho žena **adéla krulikouá**

potkan, senátor **karol suszka / zdeněk klusák**

potkanouá, jeho žena **petra sklářouá**

MUDr. Ivan Stodola

*10. března 1888 u Liptovského Mikuláše
† 23. března 1977 u Piešťanech.

Ivan Stodola byl nejen významný slovenský dramatik a spisovatel, ale také uznávaný lékař. Základní vzdělání získal ve svém rodišti u Prešově a Kežmarku. Vysokoškolské studium medicíny absolvoval u Budapešti a u Berlíně a po zdárném ukončení studia nastoupil jako lékař u Liptovského Mikuláše. Město tehdy mělo bohatou divadelní tradici a Ivan Stodola začal s ochotnickým souborem aktivně spolupracovat. Jeho autorské prvotiny, věnované především ochotnickému divadlu, vyústily až do soustavné dramatické tvorby. Stodolovy hry si záhy našly cestu na

jeviště nově se formujícího slovenského profesionálního divadla.

Také lékařská kariéra nezůstala stranou. V době první světové války sloužil jako vojenský lékař a po válce se vrátil do Liptovského Mikuláše. Stal se krajským zdravotním inspektorem a u letech 1938 - 1939 pracoval na Ministerstvu zdravotnictví u Praze. Jako funkcionář Ligy proti tuberkulóze patřil k zakladatelům preventivního zdravotnictví na Slovensku. Dlouhodobě působil jako redaktor časopisu Boj o zdraví. V roce 1951 dosáhl docentury v oboru sociální patologie.

Zároveň se věnoval literární činnosti, kterou přerušil až rok 1951, kdy byl Ivan Stodola zatčen a komunistickým režimem protiprávně odsouzen. Více než rok prožil u těžké vyšetřovací vazbě a nakonec byl uvězněn na osm let za údajnou sabotáž. Všechny majetek mu byl zkonfiskován. Po dvou letech byl podmíněčně propuštěn. O pobytu ve vězení napsal knihu Smutné časy, smutný dům. V úvodu svých vzpomínek píše: „Vychovávali nás, abychom statečně plnili své závazky a pokládali za národní povinnost podporovat slovenské řemeslníky, obchodníky i umělce, účastnit se veřejných sbírek pro rozvoj našich institucí i těch pro chudé, chodit do divadla, kupovat knihy...a najednou se to všechno převrátilo a vzpomínané plusy se rázem změnilo na mínusy.“

Po návratu z vězení se Ivan Stodola přestěhoval do Piešťan, kde žil až do své smrti. V roce 1967 mu byl udělen titul národní umělec.

Dílo

Komedie

1925 - Žarty
1925 - Daňové pokonávanie
1926 - Náš pán minister
1929 - Čaj u pána senátora
1931 - Jožko Púčik a jeho kariéra
1933 - Cigánča
1941 - Keď jubilant plače
1943 - Mrauci a surčkovia
1944 - Komédia

Tragedie

1928 - Bačova žena
Historické a romantické hry
1931 - Král Svätopluk
1938 - Veľkomožní páni
1941 - Marína Hauranová
1946 - Básnik a smrť (autor ji časem pře-

pracoval a vydal u roce 1974 pod názvem Zahučaly hory)
1948 - Ján Pankráč
1958 - Pre sto toliarou

Ostatní dramatická díla

1928 - Belasý encián
1930 - Posledná symfónia
1935 - Bankinghouse Khuich and Comp.

Memoárová

a autobiografická díla

1947 - Bolo, ako bolo
1968 - Náš strýko Aurel
1969 - Smutné časy, smutný dom
1972 - Z každého rožka troška
1977 - V šlapajach Hippokrata
Malé knižní publikace
1933 - Z našej minulosti
1947 - Šturtstoročné Železnô

Režisér Ivan Krejčí je umělecký šéf Komorní scény Aréna u Ostravě. Za jeho působení získalo toto divadlo několik prestižních ocenění a zařadilo se mezi významné scény současného českého divadla.

V odpovědích na položené otázky je stručný, ale výstižný, protože říká, že všechno je vyslouženo především u jeho inscenacích.

„Aj, divadlo české ctnosti jest ozdobou nevinnosti,“ napsal kdysi Josef Kajetán Tyl. Platí to i dnes?

Nevím, ale zdá se mi, že doba je jiná, pojetí nevinnosti se změnilo a rovněž funkce divadla je od doby národního obrození jiná.

**Začátek vaší režisérské cesty nebyl ume-
tený. Bylo na ni hodně překážek?**

Začínal jsem jako amatér, pak jsem byl na vojně, potom různá zaměstnání a na DAMU jsem se dostal až napotřetí. Ale zase do ročníku Jana Kačera a to bylo velké štěstí.

Vystřídal jste tedy několik zaměstnání, než jste se dostal ke studiu režie na DAMU. Říkáte si dnes „uším jsem byl rád?“

Ano, ať dělám cokoli, dělám to rád. Když jsem třeba dělal na šachtě, tak mě to fascinovalo a chtěl jsem se těm chlapům uyrnout v jejich dřině. Bolelo to, ale zůládl jsem to.

Jaké bylo vaše první setkání s Arénou?

Poprvé jsem hostoval, ještě když Aréna sídlila v bývalém Divadle hudby. Byla to Lidská tragikomedie a už tehdy to bylo hezky naladěné.

Na vašich režiiích je skoro na první pohled patrná výborná práce s hercem - hercem jako partnerem. Bylo tomu tak vždycky,

nebo jste měl i „avantgardní období?“

Vždycky byl pro mě herec partner, ať už byla míra stylizace jakákoli.

Stává se skoro tradicí, že výrazné režisérské osobnosti mají vedle sebe spřízněného dramaturga. Jak jste se potkali s Tomášem Vůjtkem?

Už v pubertě. Bydleli jsme v jedné „hokejce“ v Porubě. A přes různé peripetie jsme se znovu sešli v divadle. Dělal jsem jeho text Ubohého večera už kdysi v Opavě. Pak u nás v Aréně hostoval s panem režisérem Janíkem u Ionescouých Židlich. A pan Janík byl pro nás oba zásadní, a tak vlastně mohu říct, že on nás znovu dal dohromady.

Díky častému hostování v různých divadlech máte jistě značný přehled. Jaký je stav českého divadla?

Svět sám pro sebe je Praha. A pak různá divadla jsou na tom různě. Vždy záleží, kdo ta divadla vede.

Kromě divadla se angažujete i ve společenském životě. Na Wikipedii u vašeho jména čteme: Český politik a divadelní režisér, stínový ministr kultury ČSSD a předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, člen ČSSD. Je to správné pořadí, anebo patří divadelní režisér na první místo?

Wikipedii je třeba brát vždy s velkou rezervou. Ani nevím, kdo to tam dal. Je to zuláštní, jednou jsem se nechal ukecat na stínového ministra, byl jsem jím zhruba půl roku a už to vždy bude to pruní co na mě vyskočí. Režie je má profese a láska, ale vypadá to, že zůstane ve stínu stínu. Nestěžuji si, jen konstatuji, že je to vlastně paradoxní.

práva k provozování díla zastupuje **dilia praha**
vedoucí obchodního oddělení **dagmar paulíková** • vedoucí dekoráčnický dílny **kristina libosková**
vedoucí krejčovny **helena prokopová** • vedoucí vlásenkárny **šárka szeligová** • jevištní mistr
roman sekula • vedoucí zvuku a osvětlení **vladimír rybář** • vedoucí úseku rekvizit **josef kurek**
• rekvizity **milada zbončáková** • vlásenky **kamila kumpanová** • garderoba **jana černá, jarmila**
gombošová • světlá **czesław czakoj, martin valenta** • zvuk **richard damek, michal maliniak**
jevištní technika **jiří ponča, alfréd benek, jindřich tesarczyk, jiří gebhart, roman hauránek**
redakce programu **ivan misař**

foto **karin dziadková** • design **marian siedlaczek**
tisk **proprint**, s. r. o. český těšín

program vydalo **těšínské divadlo** český těšín, příspěvková organizace
zřizovatel – moravskoslezský kraj • ostravská 67 • 737 35 český těšín • tel. 558 746 022-23
info@tdivadlo.cz • www.tdivadlo.cz

